

Mahkemelerce Yapılan Satılarda Tellallık Harcı

Bu Görüş; tellallık harcı belediyece görevlendirilecek bir yetkili vasıtasıyla mal veya mahsulü mahkeme kanalı ile satılan gerçek veya tüzel kişiden veya bu kişi adına mahkemeden satış anında defaten makbuz mukabilinde tahsili gerekip gerekmediği hakkında verilmiştir.

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelirler Genel Müdürlüğü

TARİH: 23.02.1999

SAYI: B.07.0.GEL.0.66/6605-174/6253

KONU: Tellallık harcının tahsili hk.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

(Mahalli İdareler Genel Müdürlüğüne)

..... Bankası A.Ş.'den alınan 26.11.1998 gün ve sayılı yazının bir örneği ilişikte gönderilmiş olup, konu hakkında Bakanlığımız görüşü aşağıda açıklanmıştır.

Bilindiđi gibi, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun tellallık harcının konusunu belirleyen 67 nci maddesinde, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde, belediyelere ait hal, balıkhane, mezat yerleri ve ilgilinin isteğine bağlı olarak belediye münadisi veya tellalı bulundurululan sair yerlerde gerçek veya tüzel kişiler tarafından her ne surette olursa olsun her çeşit menkul ve gayrimenkul mal ve mahsullerin satışı tellallık harcına tabidir denilmektedir.

Tetkikinden de anlaşılacağı üzere, Kanunun 67 nci maddesinde tellallık harcının alınacağı yerler açıkca belirtilmiş olup, bu madde içinde yeralan "her ne surette olursa olsun her çeşit menkul ve gayrimenkul mal ve mahsullerin satışı tellallık harcına tabidir." ibaresiyle harcın uygulama alanı geniş tutulmuş, böylelikle mahkeme kanalıyla yapılan satışlar da harcın kapsamına girmiş bulunmaktadır.

Anılan Kanunun 68 inci maddesine göre harcın mükellefi, mal ve mahsulünü satan gerçek veya tüzel kişilerdir. Mahkeme marifeti ile yapılan satışlarda, her ne kadar satılan menkul veya gayrimenkul mal ve mahsul üzerinde mahkemenin tasarruf yetkisi var ise de, bunu mahkemenin harç mükellefiyetinin tesisi açısından yeterli görmemek gerekir. Dolayısıyla, mahkemenin değil, mal veya mahsulün gerçek malikinin; diğer bir deyimle mal veya mahsulü mahkeme marifeti ile satılan gerçek veya tüzel kişinin harcın mükellefi olması gerekmektedir.

Diğer taraftan, Kanunun 67 nci maddesine göre, sair yerlerde yapılan satışların tellallık harcının kapsamına girebilmesi için satış esnasında ilgilinin isteğine bağlı olarak belediyece tellal veya münadi bulundurulması gerekecektir. Şayet bu koşul gerçekleşmemiş ise belediyece bir hizmet götürülmesi düşünölemeyeceğinden, tellallık harcı aranılmayacaktır. Madde metninde yer alan "ilgili" deyimini ile mal veya mahsulün satışı ile doğrudan ilgisi olan kişi veya makam kastedilmiştir.

Dolayısıyla mahkeme kanalı ile yapılan satışlarda "ilgili" deyiminde mal veya mahsul satışının yapıldığı mahkemeyi anlamak gerekecektir. Keza, mahkemece yapılan bu nev'i satışlarda mahkemenin yetkisi sadece mal veya mahsulün satışı ile alakalıdır. Bu itibarla mahkeme marifeti ile yapılan satışlarda tellal veya münadi talebinin mahkemece yapılması gerekecektir.

Kanunun 71 inci maddesi ise harcın, belediyelerce görevlendirilecek yetkililer tarafından makbuz mukabili tahsil esasını getirmiştir. Bu durumda, harcın belediyece görevlendirilecek bir yetkili vasıtasıyla mal veya mahsulü mahkeme kanalı ile satılan gerçek veya tüzel kişiden veya bu kişi adına mahkemeden satış anında defaten makbuz mukabilinde tahsili gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini, konu ile ilgili Bakanlıkları görüşünün belirlenerek gerekli duyurunun yapılmasını ve sonucundan Bakanlığımıza da bilgi verilmesini arz ederim.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA